

Brüssel, 7. juuni 2024
(OR. en)

10676/24

SOC 422	JEUN 125
EMPL 243	STATIS 74
EDUC 199	ELARG 76
SAN 318	COMPET 618
ECOFIN 641	MI 575
GENDER 110	MAP 23
ANTIDISCRIM 94	DIGIT 153
FREMP 285	ENV 584
MIGR 260	IND 298

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	La Hulpe'i deklaratsioon Euroopa sotsiaalõiguste samba tuleviku kohta – <i>Kinnitamine</i>

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud deklaratsioon kinnitamiseks nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) 20. juuni 2024. aasta istungil.

La Hulpe'i deklaratsioon Euroopa sotsiaalõiguste samba tuleviku kohta

La Hulpe, Belgia

16. aprill 2024

La Hulpe'i deklaratsioon Euroopa sotsiaalõiguste samba tuleviku kohta*

Preambul

Pühendumine Euroopa sotsiaalmudelile

1. Rõhutame, kui oluline on Euroopa ainulaadne sotsiaalne turumajandus, mis ühendab püüdluse saavutada väga tootlik, konkurentsivõimeline ja innovaatiline majandus, mis on atraktiivne investeringute jaoks ning mida edendab dünaamiline ühtne turg, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, ning kõrgetasemeline kaitse. Mõnede nende põhielementide tähtsust rõhutatakse ka ELi lepingu artiklis 3 ja ELi toimimise lepingu artiklis 151. Oleme kindlalt pühendunud püüdlemisele sotsiaalse Euroopa poole, eesmärgiga saavutada sotsiaalne ja majanduslik progress, tagada kõigile võrdsed võimalused, kvaliteetsed töökohad ja õiglased töötingimused, vähendada vaesust ja ebavõrdsust ning edendada ausat ja õiglast üleminekut kliimaneutraalsusele, tuginedes Euroopa Liidu põhiõiguste hartale, Euroopa Nõukogu Euroopa sotsiaalhartale ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni sajanda aastapäeva deklaratsioonile töö tuleviku kohta.

ELi heaoluriigid: vastupanuvõime raskes olukorras

2. Viimastel aastatel on Euroopa Liit seisnud silmitsi enneolematu hulga kriiside ja probleemidega, nagu COVID-19 pandeemia, kiiresti arenev kliimakriis ja keskkonnaseisundi halvenemine, Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tagajärjed, muutused geopoliitilises kontekstis, kasvav ülemaailmne konkurents ja sellega seotud ELi tööstusbaasi kahanemine, inflatsiooni järsk tõus ja sellest tulenenud elukalliduse kriis. Nende kriiside mõju leevendamisel mängisid olulist rolli hästi toimivad tööturud, vastupidavad ettevõtted, atraktiivne investeerimiskeskond, tugevad tervishoiusüsteemid, kaasavad sotsiaalkaitstesüsteemid ja juurdepääs taskukohastele ja kvaliteetsetele avalikele teenustele ja üldhuviteenustele, mis kaitsevad miljoneid inimesi, ettevõtjaid ja

* Käesolev deklaratsioon on ka panus nõukogu strateegilisse tegevuskavasse 2024–2029 ning seda tuleb vaadelda koos uue Euroopa konkurentsivõime kokkuleppega, mille üle peetava arutelu konteksti deklaratsioon samuti täiendab.

töökohti, tugevdasid meie majanduse vastupanuvõimet ja võimaldasid kiiret taastumist.

Suunanäitaja: Euroopa sotsiaalõiguste samm

3. Pärast väljakuulutamist Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni poolt 2017. aastal on Euroopa sotsiaalõiguste samm olnud suunanäitajaks, et anda suuniseid ühiste tööhõive, oskuste ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks ning edendada töö- ja elutingimuste ülespoole suunatud lähenemist liidus. Liidu tasandil ei tähenda Euroopa sotsiaalõiguste samm aluslepingutes sätestatud liidu pädevuse ja ülesannete laiendamist. Seda tuleks rakendada selle pädevuse piires. Nagu ELi juhid 2021. aastal Porto deklaratsioonis kinnitasid, on samba rakendamine liidu ja liikmesriikide tasandil jagatud poliitiline pühendumus ja vastutus, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavaid pädevusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Samba 20 põhimõtet on kavas rakendada, võttes nõuetekohaselt arvesse erinevat sotsiaal-majanduslikku konteksti, riiklike süsteemide mitmekesisust ning sotsiaalpartnerite rolli ja autonoomiat.

Euroopa sotsiaalõiguste samba prioriseerimine

4. Rõhutame, et samba rakendamise edendamine asjakohasel tasandil peaks jääma Euroopa Liidu ning liikmesriikide ja kandidaatriikide üheks peamiseks prioriteediks. ELi 2021. aastal püstitatud peamiste tööhõive, koolituse ja vaesuse vähendamise eesmärkide saavutamine 2030. aastaks on äärmiselt oluline. Sammas näitab ka edaspidi suunda tänapäevaste oluliste suundumuste juhtimiseks ja sellega seotud poliitikameetmete kujundamiseks. Digi- ja rohepöörde taustal edendab samm töötajate õiguste säilitamist, soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi oskuste omandamiseks, ümberõppeks ja täiendusõppeks, õiglasi töötingimusi, piisavat sotsiaalkaitset ja kaasamist ning kättesaadavaid tervishoiuteenuseid. Sammas on suunanäitaja õiglase ülemineku edendamisel, tagades, et kedagi ei jäeta kõrvale. Demograafiliste muutuste taustal loob samm raamistiku poliitika kohandamiseks, perekondade toetamiseks, aktiivsena ja tervena vananemise edendamiseks ning muutuva tööjõu ja vananeva elanikkonna mitmesugustele vajadustele reageerimiseks, tagades samal ajal põlvkondadevahelise õigluse ja solidaarsuse.

5. Selliste üleminekutega silmitsi seistes kinnitame veel kord igaühe õigust ja vabadust saada juurdepääs kvaliteetsetele avalikele teenustele ja üldhuviteenustele, sealhulgas sotsiaalteenustele ja esmatähtsatele teenustele, mis on ülitähtsad nii sotsiaalse kui ka territoriaalse ühtekuuluvuse ning jätkusuutliku konkurentsivõime jaoks.
6. Kinnitame, et majanduslik ja sotsiaalne areng on tihedalt seotud ning Euroopa sotsiaalõiguste sammas on osa ulatuslikumatest jõupingutustest, et luua kestlikum ja kaasavam majanduskasvu mudel, ning see aitab kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele. Sammas edendab sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning aitab parandada Euroopa konkurentsivõimet, muutes Euroopa ettevõtete, sealhulgas VKEde ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks investeeringute tegemiseks ja kvaliteetsete töökohtade loomiseks paremaks kohaks. Pidades silmas tootlikkuse kasvu vähenemist ELis ning jätkuvat tööjõu ja oskuste nappust, mis mõjutab negatiivselt ELi konkurentsivõimet, tuleme meelde, et hästi kavandatud sotsiaalsetel reformidel ja investeeringutel võib olla positiivne mõju majanduskasvule, tugevdades inimkapitali ning suurendades tootlikkuse kasvu ja tööjõu pakkumist, aidates samal ajal kaasa sotsiaalsele arengule.

7. Pidades silmas kõiki eespool kirjeldatud probleeme, tuletame meelde, kui oluline on mitme alates 2017. aastast kokku lepitud algatuse täielik ülevõtmine ja asjakohane rakendamine ning tõhus järelevalve nende jätkuva tõhususe üle. Tervitame 2021. aasta samba tegevuskava kavandatud läbivaatamist 2025. aastal, mis loob aluse edasistele meetmetele ELi tasandil, et saavutada ELi 2030. aasta eesmärgid.

Sotsiaaldialoogi kui demokraatia ühe samba toetamine

8. Kooskõlas Val Duchesse'i deklaratsiooniga kinnitame, et tõhus sotsiaaldialoog Euroopa Liidu tasandil on asendamatu, sest see on Euroopa sotsiaalmudeli ja meie Euroopa demokraatia põhikomponent. See parandab töötingimusi ja aitab saavutada meie ühist eesmärki muuta ELi parimaks kohaks, kus elada, töötada ja ettevõtlusega tegeleda. Rõhutame, et sotsiaaldialoog ja kollektiivläbirääkimised on jätkuvalt peamised vahendid käimasolevate üleminekute kujundamisel. Kutsume üles tugevdama Euroopa tööstusharude vahelist ja sektoriülest sotsiaaldialoogi, jätkama sotsiaalpartnerite ja nende sõlmitud kokkulepete toetamist ning sotsiaalpartnerite kaasamist ELi poliitika kujundamisse, sealhulgas rohepöörde rakendamisse.

Sotsiaalpartnerite ja kollektiivläbirääkimiste tähtsuse suurendamine

9. Tuletame meelde, kui oluline on kogunemis- ja ühinemisvabadus, töötajate ja nende esindajate õigus olla tööl informeeritud ja ära kuulatud ning kollektiivläbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õigus. Ametiühingutel ja tööandjate organisatsioonidel peab olema piisav kaitse üksteise või vastavate esindajate või liikmete sekkumise vastu nende organisatsioonide asutamisse, toimimisse või haldamisse.

10. Kinnitame veel kord oma pühendumust neid õigusi täiel määral austada ning edendada ametiühingute ja tööandjate organisatsioonide rolli sotsiaaldialoogi osalistena.
11. Tuletame meelde direktiivi sätteid piisava miinimumpalga kohta, et edendada kollektiivläbirääkimisi ja suurendada järk-järgult nendega hõlmatust. Jääme ootama Euroopa sotsiaaldialoogi erisaadiku peatset ametisse nimetamist Euroopa Komisjonis ja sotsiaalpartnerite poolt väljakuulutatud Euroopa sotsiaaldialoogi pakti.

Kodanikuühiskonna rolli tunnustamine

12. Me tunnistame kodanikuühiskonna rolli, eelkõige seoses poliitikaga, mis aitab võidelda sotsiaalse ja majandusliku tõrjutuse ja ebavõrdsuse vastu, ning seoses poliitikaga, mis mõjutab alaesindatud ja haavatavaid rühmi. Hindame kodanikuühiskonna funktsiooni oma demokraatias ja rõhutame, kui oluline on kaitsta selle tegutsemisruume, et vastata selliste rühmade vajadustele ja tagada neile suunatud poliitika tõhus rakendamine.

Võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule

13. Arvestades ulatuslikku tööjõupuudust ja oskuste mittevastavust tööturu vajadustele, mis mõjutavad kõiki liikmesriike, on vaja täiendavaid meetmeid elukestva õppe mõtteviisi edendamiseks kooskõlas Barcelona kolmepoolse avaldusega. Euroopa sotsiaalõiguste samba 1. põhimõttes sätestatud õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele on oluline, et aidata kõiki töötavaid, töötuid ja mitteaktiivseid inimesi ning selle õiguse järgimine nõuab tegutsemist. Konkreetsemalt rõhutame uuendusliku ja kvaliteetse hariduse ja koolituse tähtsust kõigi jaoks. Peame tervitatavaks Euroopa oskusteaastaga loodud hoogu ning kohustume pidama oskusi poliitiliseks prioriteediks ja ajakohastama oskuste tegevuskava.

14. Riiklikud tööturuasutused on olulised selleks, et vastata tööotsijate ja tööandjate vajadustele ning pakkuda neile tõhusaid ja kättesaadavaid teenuseid, mis tagavad inimväärse töö ja kvalifitseeritud personali, vähendades samas mitteaktiivsuse määra. Tuletame meelde, kui oluline on kasutada nende teadmisi ELi ja riikliku tööturupoliitika toetamiseks, ning kutsume üles täiendavalt toetama nende suutlikkust kasutada andmeid ja digitehnoloogiat. Rõhutame, kui oluline on kasutada täiel määral ära veel kasutamata tööturu potentsiaal, sealhulgas edendades juurdepääsu tööturule ja seal püsimist, eelkõige pikaajaliste töötute, vanemaealiste töötajate, alaesindatud rühmade ja haavatavas olukorras olevate rühmade puhul. Selles on oma osa ka erasektori tööturuasutustel.
15. Oleme eriti pühendunud oma noorte toetamisele ja neisse investeerimisele, kuna nende dünaamilisus, ettevõtlikkus, anne ja loovus on Euroopa praeguse ja tulevase jõukuse peamised määravad tegurid. Rõhutame tugevdatud noortegarantii ning õiglase praktika ja õpipoisiõppe tähtsust.
16. Kohustume võitlema diskrimineerimise vastu ühiskonnas ja tööturul, sealhulgas värbamisel, ning püüdlema võrdõiguslikkuse liidu poole. Kutsume üles hindama diskrimineerimisvastaseid strateegiaid ja nende uuendamise võimalikku vajadust, muu hulgas 2025. aastal aeguvate strateegiate uuendamise vajadust, ning süvendama tööd ELi võrdõiguslikkuse, diskrimineerimisvastaste ja rassismivastaste raamistikega, et võidelda diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, kasutades valdkonnaülest lähenemisviisi. Sellega seoses tuletame meelde, kui oluline on edendada romade võrdõiguslikkust, kaasatust ja osalemist.
17. Me tunnustame soolise võrdõiguslikkuse edendamisel ELi tasandil tehtud olulisi edusamme, mida tuleks tõhustada, et ületada kõik allesjäänud soolise võrdõiguslikkuse takistused ja tagada naiste õiguste täielik teostamine. Kutsume üles jätkama meetmete võtmist soolise võrdõiguslikkuse strateegia valdkondades ning võimalusel seda uuendada, järgides kahetist lähenemisviisi, millega ühendatakse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine konkreetsete meetmetega, edendades samal ajal interseksionaalsust. Kutsume samuti üles jätkama meetmete võtmist soolise segregatsiooni vastu võitlemiseks ning soolise tööhõive-, palga-, pensioni- ja hoolduslõhe kaotamiseks ning võtma vajalikke meetmeid sooliste stereotüüpide kaotamiseks. Samuti kutsume üles võtma otsustavaid meetmeid, et võidelda naistevastase vägivalla ja perevägivalla kõigi vormide ning kahjulike soostereotüüpide vastu.

Õiglased töötingimused

18. Oleme kindlalt otsustanud täielikult ära kasutada võimalusi, mida uued tehnoloogiad ja digitaalsed ökosüsteemid pakuvad innovatsiooniks ning tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamiseks. Siiski püsib ebakindlus seoses platvormitöö, tehisintellekti ja töökoha dünaamika algoritmipõhise juhtimise järkjärgulise levikuga. Täiendavat hindamist ja lisameetmeid võib vaja olla selleks, et tagada õiglased töötingimused digiajastu olulistes valdkondades, nagu kaugtöö, õigus olla mittekättesaadav, töömaailmas tehisintellekti puhul inimkontrolli tagamise põhimõtte kohaldamine, algoritmipõhise juhtimise reguleerimine ning töötajate teavitamine ja nendega konsulteerimine.
19. Püüame tuua tööturule rohkem inimesi, suurendada tootlikkust ning parandada töötingimusi ning töö- ja eraelu tasakaalu, sealhulgas sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimiste kaudu. Rõhutame vajadust tunnustada ELis koostalitlusvõimelisel viisil oskusi ja kvalifikatsioone, sealhulgas kolmandate riikide kodanike oskusi ja kvalifikatsioone. Võtame teadmiseks ELi tegevuskava tööjõupuuduse ja oskuste nappuse kohta. Selle rakendamiseks on vaja täiendavaid samme ELi ja liikmesriikide tasandil, kaasates sotsiaalpartnereid. Samuti võtame teadmiseks komisjoni teatise „Demograafilised muutused Euroopas: poliitikavahendid“.

20. Võtame meetmeid tööjõu õiglase ja tõhusa liikuvuse edendamiseks kogu Euroopa Liidus. Algatused, mille eesmärk on parandada suutlikkust avastada pettusi ja kuritarvitusi ning suurendada riiklike tööinspeksioonide suutlikkust ja piiriülest koostööd, võivad samuti aidata veelgi parandada ELi ja kolmandate riikide kodanike töö- ja elutingimusi, pöörates erilist tähelepanu meetmetele alltöövõtu ja renditöö valdkonnas. Toetada tuleks liikuvate töötajate nõustamist ja toetamist ning parandada töötajate, ettevõtete ja sotsiaalpartnerite juurdepääsu teabele. Euroopa Tööjõuameti eelseisev hindamine annab võimaluse kaaluda selle edasist arengut, rolli ja pädevust.
21. Kuigi liidu majandustulemuste parandamiseks on esmatähtis säilitada töökohti ja luua uusi töökohti, tuleks võrdset tähelepanu pöörata nende töökohtade kvaliteedile. Inimväärsed töötingimused on töötajate ligimeelitamiseks ja hoidmiseks üliolulised, samas kui tõhusad kollektiivlääbirääkimised, piisav ja õiglane palk, kaasava majanduskasvu toetamine ja palgavaesuse ennetamine on olulised selleks, et taastada palgatulu osakaal sissetulekus. Tuletame meelde sotsiaalpartnerite keskset rolli selles valdkonnas.
22. Kollektiivlääbirääkimiste ja sotsiaaldialoogi tugevdamine ning töötajate osalemise ning töötajate ja nende esindajate teavitamise, konsulteerimise ja osalemise õiguse edendamine on otsustava tähtsusega, kohanemaks paindlikult ja kaasavalt Euroopa tööturul toimuvate muutustega ning võimaldamaks neil digi- ja rohepöörde prognoosimises ja juhtimises aktiivselt osaleda. Sellega seoses on oluline tööandjate ja töötajate ning nende esindajate vastastikune usaldus ja koostöö.
23. Sotsiaalmajandus pakub välja sotsiaalse ja majandusliku arengu mudeli, mis suudab pakkuda hästi toimivat, kaasavat ja jätkusuutlikku majandustegevust, mis teenib kollektiivseid huve. Tunnistame lisaväärtust, mida annab nõukogu soovitus, mis käsitleb sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamist, samuti San Sebastiani manifesti ja Liège'i ELi sotsiaalmajanduse tegevuskava kontekstis.

24. Seoses töötervishoiu ja tööohutusega kinnitame taas nulleesmärgipõhist lähenemisviisi, mille eesmärk on ennetada tööga seotud surmajuhtumeid. Austades sotsiaalpartnerite rolli, võib kaaluda asjaomaste normide ja raamistike täiendavat tõendus põhise kohandamist, et paremini hõlmata psühhosotsiaalseid riske, näiteks neid, mis on seotud digiüleminekuga, sealhulgas negatiivset mõju vaimsele tervisele. Seoses kliimamuutustest tulenevate konkreetsete ohtudega, nagu kuumastress või rasked ilmastikutingimused, on oluline soodustada nende ennetamist. Lisaks on oluline kiirendada ohtlike ainete miinimumstandardite kehtestamist ja soodustada liikumist nende ainete asendamise suunas, pöörates erilist tähelepanu kutsehaigusena tekkiva vähi ennetamisele. Me kinnitame veel kord vajadust jätkata jõupingutusi töökohal toimuva vägivalla ja ahistamise ennetamiseks, heastamiseks ja kaotamiseks.
25. Eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) tegevus ja selle käimasolev hindamine võivad anda kasulikke kogemusi.
26. Rõhutame töö- ja eraelu tasakaalu edendamise tähtsust. Võtame taas kohustuse saavutada alusharidust ja lapsehoidu käsitlevad uuendatud Barcelona eesmärgid ning tuletame meelde, kui oluline on investeerida üldiselt kättesaadavasse, taskukohasesse ja kvaliteetsesse lapsehoidu, sealhulgas tagades tööjõu professionaalsuse ja õiglased töötingimused. Keskse tähtsusega on Euroopa lastegarantii edasine rakendamine ja tugevdamine, sealhulgas selle jälgimise parandamine.

Sotsiaalkaitse ja kaasamine

27. Kuigi on vaja tagada pensionisüsteemide rahaline jätkusuutlikkus, on samuti vaja jätkata jõupingutusi pensionide piisavuse parandamiseks. ELi tasandi tugevam koordineerimine rahvastiku vananemist käsitleva aruande, pensionide piisavust käsitleva aruande ja pikaajalist hooldust käsitleva aruande esitamise vahel tagaks järelevalve vastastikuse täiendavuse ja sidususe.
28. Tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse sektoris olemasolevate ja kasvavate vajaduste rahuldamisel on väga oluline pöörata suurt tähelepanu ennetusele ning piisavale, võrdsele ja taskukohasele juurdepääsule hooldusele. Võttes arvesse riikide konteksti ja pädevuste jaotust, võiksid meetmed hõlmata tööjõuvajaduste rahuldamist, pöörates tähelepanu koolitusele ja töötingimustele ning kollektiivläbirääkimiste toetamisele hooldussektoris.
29. Tööturu muutused suurendavad vajadust riiklike sotsiaalkaitsesüsteemide piisavust pidevalt parandada. Seega on esmatähtis tõhustada vastastikust õppimist ning täiendavalt jälgida nõukogu soovitusi, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele, rakendamist, austades samal ajal riiklike sotsiaalkaitsesüsteemide mitmekesisust.
30. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise tulevikukindlaks muutmiseks on vaja suuremat õiguskindlust, rohkem läbipaistvust ja liikmesriikidevahelist koostööd. Selleks et tagada sotsiaalkindlustusõiguste ülekantavus liidus ja muuta meie sotsiaalkaitsesüsteemid liikuvate kodanike, töötajate ja tööandjate jaoks kasutajasõbralikumaks ning hõlbustada jõustamist ja võidelda ebaseaduslike tavade vastu, kutsume üles jätkama samme sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise süsteemi edasiseks rakendamiseks ja täiendamiseks ning koostama tervikliku visiooni digitaliseerimisest.

31. Rõhutame vajadust jõustada kõikide jaoks õigus ja vabadus pääseda juurde kättesaadavatele, taskukohastele ja kvaliteetsetele avalikele teenustele ja üldhuviteenustele. Võttes arvesse riikide konteksti, rõhutame kvaliteetsetesse teenustesse investeerimise tähtsust, võttes arvesse haavatavate rühmade erivajadusi.
32. Võitlus vaesuse vastu ja sotsiaalne kaasatus on Euroopa heaoluriikide keskne mõõde. Selleks et teha märkimisväärsed edusamme ELi peamise eesmärgi suunas ja tegeleda sotsiaalse tõrjutuse mitmemõõtmelise küsimusega, tuleme meelde integreeritud lähenemisviisi tähtsust vaesuse vastu võitlemisel.
33. Nõukogu soovitusel rakendamisel piisava miinimumsissetuleku kohta, mis tagab aktiivse kaasamise, peaks olema oluline roll sotsiaalsete turvavõrkude edasiarendamisel ja ajakohastamisel riiklikul tasandil, tagades abivajajatele põhikaitse ja nende õiguste tõhusa kasutamise, hõlbustades samal ajal töövõimeliste inimeste sujuvat üleminekut tööturule.
34. Selleks et austada ja edendada puuetega inimeste õigusi kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, tuleks astuda täiendavaid samme, et integreerida puute perspektiiv kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse ja töötada välja puuetega inimeste õiguste strateegia ambitsioonikas teine etapp.
35. Vaimse tervise probleemidega inimeste puhul võiksime rohkem tugineda vaimse tervise terviklikule lähenemisviisile.
36. Paljudes liikmesriikides on endiselt probleemiks kodutus ning eluaseme taskukohasuse ja kättesaadavuse (eriti linnapiirkondades), energiaostuvõimetuse ja kõrge elukallidusega seotud probleemid, mis mõjutavad paljusid, kuid peamiselt madala sissetulekuga inimesi, mistõttu on vaja integreeritud strateegiaid ja järelmeetmeid. Võttes arvesse riikide pädevust, on vaja jätkata meetmete võtmist seoses juurdepääsetavate, tõhusate, keskkonnahoidlike ja taskukohaste sotsiaaleluruumidega, et rahuldada kõigi eluasemevajadusi, kaotada kodutus ja edendada lähenemisviisi „esmalt eluase“. Me tunnistame kodutuse vastu võitlemise Euroopa platvormi tähtsust.

Juhtimine

37. Kinnitame taas, et Euroopa poolaasta oma majanduslike ja sotsiaalsete aspektidega peaks jääma samba rakendamise järelevalve põhiraamistikuks, sealhulgas sotsiaalnäitajate tulemustabeli abil, et tuvastada riske ülespoole suunatud sotsiaalsele lähenemisele ning jälgida edusamme, mida on tehtud 2030. aasta ELi ja riiklike tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide saavutamisel.
38. Rõhutame vajadust jätkata tööd sotsiaalsete investeeringute ühise mõistmise nimel. Meil tuleb oskuste, tööturu ja sotsiaalpoliitika potentsiaali täiel määral ära kasutada majanduskasvu, tootlikkuse ja konkurentsivõime jaoks.
39. Tõenditel põhineva poliitikakujundamise parandamiseks on vaja uusi jõupingutusi. Lisaks parematele vastastikuse õppimise võimalustele tuletame meelde, kui oluline on töötada välja ühised suunised mõjuhindamise ja hindamisvahendite kasutamise kohta. Lisaks rõhutame vajadust investeerida ELi, riiklikusse ja piirkondlikusse statistikasse, mis on õigeaegsem ja ühtlustatum, ning hõlbustada juurdepääsu andmetele poliitika kujundamise ja hindamise eesmärgil, tagades samal ajal andmekaitset käsitlevate õigusnormide järgimise.
40. Kutsume üles integreerima Euroopa sotsiaalõiguste samba kõikidesse asjakohastesse poliitikavaldkondadesse. Poliitika koostoime tagamine on väga oluline kvaliteetse ja tõhusa süsteemi loomiseks, investeerides inimestesse. Tagamaks, et kõigi valdkondade poliitika ei süvendaks vaesust ega ebavõrdsust, tuletame meelde, kui tähtis on tõhustada jaotusliku mõju hindamist. Kutsume üles korraldama kestlikke riigihankeid, sealhulgas edendama kollektiivläbirääkimisi. Seda silmas pidades võiks hinnata riigihankeid käsitlevaid direktiive ja vajadusel võtta täiendavaid meetmeid.

41. Euroopa sotsiaalõiguste sammast koos rahvusvaheliste tööstandarditega tuleks arvesse võtta ELi välistegevuses, sealhulgas kaubanduspoliitika kaudu. ELi laienemist silmas pidades on võtmetähtsusega tõhustatud koostöö kandidaatriikidega, nende abistamine sotsiaalõigustiku rakendamisel ja ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise edendamisel. Samuti on vaja toetada ja edendada sotsiaaldialoogi, sotsiaalpartnereid ja kollektiivläbirääkimisi läbirääkijariikides. Samuti pühendume edasisele koostööle ELi naaberriikidega, sealhulgas Vahemere Liidu kaudu.
42. Sotsiaalsete õiguste edendamisel peaks EL veelgi tõhustama koostööd Euroopa Nõukoguga ning edendama Euroopa sotsiaalharta rakendamist.
43. Kinnitame taas oma kohustusi ILO ees, sealhulgas seoses ülemaailmsete normide määratlemise ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni väärtustega, ning tervitame Euroopa Komisjoni, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning mõne liikmesriigi osalemist ülemaailmses sotsiaalse õigluse koalitsioonis.

La Hulpe, Belgia, 16. aprillil 2024.

Roberta Metsola
Euroopa Parlamendi president

Ursula von der Leyen
Euroopa Komisjoni president

Oliver Röpke
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president

Alexander De Croo
Belgia Kuningriigi peaminister
Belgia Kuningriigi, Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Taani Kuningriigi,
Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Iirimaa, Kreeka Vabariigi, Hispaania
Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi,
Leedu Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi,
Madalmaade Kuningriigi, Poola Vabariigi, Portugali Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia
Vabariigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi nimel

Pierre-Yves Dermagne
Belgia Kuningriigi asepeaminister

Frank Vandenbroucke
Belgia Kuningriigi asepeaminister

Esther Lynch
Euroopa Ametiühingute Keskliidu peasekretär

Valeria Ronzitti
SGI Europe peasekretär

Véronique Willems
SMEunited peasekretär

Heather Roy
Sotsiaalplatvormi president